

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر

بسمه تعالی

اداره کل - شورای نگهبان
شماره ۵۹۵
تاریخ ۱۳۶۸/۴/۱۴

برادر گرامی حجت الاسلام والمسلمین آقای هاشمی رفسنجانی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه حقوق و مزایای مستمر، پس انداز ثابت، حق بیمه و بیمه درمانی
مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران که بنا به پیشنهاد شماره
۴۹ - ۵۲ - ۷۱۶/ج م مورخ ۱۳۶۶/۱۲/۲۵ وزارت دفاع در جلسه مورخ
۱۳۶۸/۴/۷ هیات وزیران به تصویب رسیده است به پیوست تقدیم و
تقاضای تصویب آنرا با «مدیک فوریت» دارد.

میر حسین موسوی

نخست وزیر

۱۳۶۸/۴/۹

رونوشت

دفتر ریاست جمهوری
دفتر هیات دولت
وزارت دفاع
اداره کل امور مجلس، نخست وزیری
شورای نگهبان

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر

بسمه تعالی

شماره
پانچ
پوست

مقدمه توجیهی

نظر باینکه به موجب ماده ۱۳۸ قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ مجلس شورای اسلامی وزارت دفاع مکلف شده با هماهنگی ستاد مشترک و نیروهای مربوطه لایحه میزان حداقل حقوق، واحد حق کارآیی، واحد حق ارتقاء و واحد حق پایه و همچنین جداول مزایای مستمر پرسنل ارتش را ظرف ۶ ماه تهیه نماید. لذا لایحه زیر تقدیم میگردد:

" لایحه حقوق و مزایای مستمر، پس انداز ثابت، حق بیمه و بیمه درمانی مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران "

ماده ۱ - عوامل تشکیل دهنده حقوق ماهانه مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ (موضوع مواد ۱۳۱ و ۱۳۸ قانون مزبور) بشرح زیر تعیین میگردد.

الف - حداقل حقوق	۳۵۰ واحد
ب - واحد حق کارآیی	۲ "
ج - واحد حق ارتقاء	۱۲ "
د - واحد حق پایه	۲۲ "

تبصره ۱ - ضریب ریالی واحدهای تعیین شده در این ماده همواره معادل ضریب ریالی محاسبه حقوق مشمولین قانون استخدام کشوری میباشد.

تبصره ۲ - دولت مکلف است در مواردیکه در زمینه تغییر نظام پرداخت و یا تغییر اعداد حقوقی جداول مشمولین قانون استخدام کشوری اقدام می نماید در همان لایحه با توجه به ضوابط ماده ۱۳۶ قانون ارتش عوامل حقوقی مندرج در این ماده را بهمان نسبت تغییر دهد.

نشانی : خیابان پاستور، تهران کد پستی ۱۳۱۷۴

جمهوری اسلامی ایران
نخست‌وزیر

شماره
تاریخ
پیوست

- ۲ -

تبصره ۳ - پرسنلی که با اجرای مفاد این ماده حقوق ماهانه آنان نسبت به مجموع حقوق و فوق العاده شغل مستمر قبلاً از اجرای این قانون در اولین رتبه‌های حقوقی یک الی شش کاهش می‌یابد مبلغ مزبور را تازفع کاهش بعنوان تفاوت تطبیق دریافت می‌نمایند.

ماده ۲ - به‌محملمینی که قبل از نیل به درجه یا رتبه در بدو استخدام مراکز و دوره‌های آموزشی را طی می‌نمایند ماهانه مبلغی به میزان یک دوم حقوق حاصله از عوامل مذکور در ماده یک و براساس رتبه حقوقی ناشی از سنوات تحصیلی و آموزشی طی شده آنان تعیین و پرداخت میگردد.

تبصره - در مواردیکه به موجب قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مقررات خاص پیش بینی گردیده برابر همان مقررات عمل خواهد شد.

ماده ۳ - اولین رتبه حقوقی با توجه به مدارک تحصیلی که مورد نیاز و قبول سازمان واقع شود برای پرسنلی که فاقد مدرک تحصیلی پایان دوره ابتدائی می‌باشند ۱، پایان دوره پنجساله ابتدائی نظام آموزشی جدید ۲ و ششم

ابتدائی ۳ و به استثناء موارد مصرحه زیر در ازا هر سال تحصیل بالاتر یک واحد به آن افزوده میگردد.

الف - پایان دوره فوق دیپلم و فارغ التحصیلان آموزشگاههای افسری سابق و یا سایر مراکز آموزشی مشابه ۱۱

ب - پایان دوره لیسانس و فارغ التحصیلان دانشکدههای افسری سابق و یا سایر مراکز آموزشی مشابه ۱۳

ج - پایان دوره فوق لیسانس ۱۵

تبصره ۱ - اولین رتبه حقوقی دارندگان مدرک پایان دوره‌های دکترا و دکترای تخصصی و بالاتر با توجه به حداقل مدت آموزش قابل قبول وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی تعیین میگردد.

تبصره ۲ - مدارک تحصیلی پرسنلی که به موجب ارزیابی وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی معادل یکی از مقاطع تحصیلی مذکور در این ماده شناخته شوند از نظر رتبه حقوقی دارای ارزش برابر خواهند بود.

ماده ۴ - پرسنل نظامی که پس از اجرای تطبیق موضوع فصل دهم قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مدت‌های مشروحه زیر از آخرین درجه آنان گذشته و شایستگی و کارآئی لازم را برای ادامه خدمت دارا باشند ولی امکان اعطاء درجه به آنان وجود نداشته باشد، پس از انقضاء آن مدت‌ها یک واحد حق ارتقاء بحقوق آنان افزوده شده و به رتبه حقوقی آنان نیز یک واحد اضافه میگردد.

نشانی : خیابان پاستور، تهران کد پستی ۱۳۱۷۴

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر

شماره
تایخ
پوست

- ۲ -

الف - فارغ التحصیلان آموزشگاههای درجه داری سابق ۵ سال

ب - فارغ التحصیلان آموزشگاههای افسری و یا سایر مراکز آموزشی مشابه ۶ سال و در صورت طی دوره دانشکده

فرماندهی و ستاد ۵ سال

ج - دارندگان مدرک لیسانس و یا فارغ التحصیلان دانشکدههای افسری سابق و یا سایر مراکز آموزشی مشابه ۵ سال

ماده ۵ - حقوق ماهانه و درجات تطبیقی پرسنلی که به موجب مقررات استخدامی قبل از قانون ارتش جمهوری اسلامی

ایران با عناوین سرباز یا ناوی داوطلب ، ژاندارم ، پاسبان درجه ۳ و سرجوخه یا سرنای بصورت کادر ثابت و یا

پیمانی استخدام گردیده و مشمول مقررات تبصره ۶ ماده ۲۵۴ قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران نمی باشند ،

در درجات مفرجه بشرح زیر بر مبنای عوامل مذکور در ماده یکاین قانون و درجه و رتبه حقوقی مربوطه تعیین میگردد .

ردیف	عناوین قبلی	درجه تطبیقی	رتبه حقوقی
۱	سرباز یا ناوی داوطلب ، ژاندارم ، پاسبان درجه ۳	سرباز یا ناوی	۱
۲	-	سرباز دوم یا ناوی دوم	۲
۳	سرباز یکم یا ناوی یکم داوطلب ، ژاندارم یکم یا پاسبان درجه ۲	سرباز یکم یا ناوی یکم	۳
۴	سرجوخه یا سرنای داوطلب ، پاسبان یکم	سرجوخه یا سرنای	۴

تبصره ۱ - رتبه حقوقی پرسنل ردیف ۴ جدول بالا در صورت شهادت یا جانناز شدن ۵ میباشد .

تبصره ۲ - مفاد این ماده فقط برای پرسنل استخدامی قبل از تصویب قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران قابل اجرا

بوده و استخدام جدید در مقاطع مذکور بصورت کادر ثابت یا پیمانی ممنوع میباشد .

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر

شماره
تایخ
پیوست

- ۴ -

تبصره ۳ - رتبه حقوقی پرسنلی که با عناوین مندرج در جدول بالا خدمت خود را شروع نموده و بدرجات گروهیان سومی و یا مهندسی سومی یا سربازان سومی و بالاتر ارتقاء یافته اند مشمول مقررات این ماده نخواهد بود .

ماده ۶ - کارمندانی که برابر مقررات قبل از تصویب قانون ارتش جمهوری اسلامی بدریافت پایه تشویقی نائل گردیدند بازاء هر پایه تشویقی یک واحد حق پایه بحقوق آنان افزوده میگردد .

تبصره - مواردیکه پایه تشویقی کارمندان در اجرای دستورالعملهای صادره در مورد ارشدیت اعم از زمان صلح یا جنگ اعمال گردیده مدت مذکور مشابه ارشدیت نظامیان تلقی خواهد گردید .

ماده ۷ - در محاسبه حق پایه پرسنل سنوات آموزشی بدو استخدام و همچنین سنوات خدمتی مازاد برسی سال منظور خواهد شد لیکن سنوات خدمت مذکور در ماده ۱۵۴ حداکثر سی سال محاسبه میگردد .

تبصره - در مورد پرسنلی که خدمت آنان از سی سال تجاوز مینماید بابت سالهای مازاد برسی ، فقط از افزایش حقوق آنان در طول خدمت حق بازنشستگی کسر خواهد شد .

ماده ۸ - مدت توقف در زمان اجرای تطبیق در درجات گروهیان دومی ، ستوانسومی و ستواندومی در عدد $\frac{۴}{۳}$ ، مدت توقف در درجه سروانی در عدد $\frac{۴}{۵}$ و مدت توقف در درجه سرهنگ دومی در عدد ۲ ضرب میگردد . درجات بالاتر از سرهنگی با همان درجه و مدت توقف تطبیق میگردند .

تبصره - در احتساب رتبه حقوقی و حق ارتقاء درجات سرتیپی و بالاتر پرسنلی که در تاریخ تصویب قانون ارتش جمهوری اسلامی در خدمت نبوده اند ، درجه سرتیپ دومی منظور نخواهد شد .

ماده ۹ - حقوق ماهانه پرسنل مشمول این قانون از سرجمع اعتبارات مواد ۱ و ۲ به میزان فوق العاده شغل مستمر قبلی بودجههای مصوب سازمانهای ذیربط در حد اعتبارات تأمین شده بدین منظور تأمین و پرداخت خواهد شد .

ماده ۱۰ - حقوق ماهانه پرسنل بازنشسته ، معلول و همچنین حقوق ماهانه مستمری بگیران شهداء و پرسنل متوفی کسه بموجب قوانین و مقررات قبل از قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران برقرار شده براساس مقررات قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۶/۲/۷ و ماده ۱ این قانون تعیین و پرداخت میگردد .

تبصره ۱ - اولین رتبه حقوقی دارندگان مدرک لیسانس و یا معادل آن و همچنین فارغ التحصیلان دانشکده افسری و یا

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر

شماره
پانج
پوست

- ۵ -

سایر مراکز آموزشی مشابه ۱۳ و سایر افسران و هم‌دیفان آنان با مدارک پائین تر ۱۱ می‌باشد و چنانچه دارای سوابق خدمت کادر ثابت همافزینی، کارمندی درجه‌داری و افرادی با حداقل مدرک تحصیلی پایان دوره دبیرستان باشند به نسبت و برای هر سال خدمت مذکور ۴ ماه ذراحتساب آخرین رتبه حقوقی و حق ارتقاء آنان منظور خواهد شد.

تبصره ۲ - حقوق افراد کادر ثابت مشمول این ماده برابر ماده ۵ این قانون محاسبه میگردد.

تبصره ۳ - اولین رتبه حقوقی درجه دارانیکه دوره آموزشگاه مربوطه را طی ننموده و مدرک تحصیلی آنان در سوابق خدمتی موجود نمیباشد ۳ و چنانچه دوره آموزشگاه را گذرانده باشند ۴ خواهد بود.

تبصره ۴ - درجه دارانیکه دارای سوابق خدمت کادر ثابت کارمندی و افرادی باشند به نسبت و برای هر سال خدمت مذکور ۸ ماه ذراحتساب آخرین رتبه حقوقی و حق ارتقاء آنان منظور خواهد شد.

تبصره ۵ - اولین رتبه حقوقی افسر یاران ۸ و بازا هر چهار سال خدمت پیر از اولین درجه یک واحد به حق ارتقاء و یک واحد به رتبه حقوقی آنان اعاده میگردد. مشروط بر اینکه تعداد ارتقاء از ۵ و رتبه حقوقی از ۱۳ تجاوز ننماید.

تبصره ۶ - چنانچه پرسنل بازنشسته یا وظیفه نگار ناپدید شوند و مدت یکسال حقوق بازنشستگی یا وظیفه خود را دریافت ننمایند در صورت نقاضای کسانیکه به موجب مقررات فصل هشتم قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مستعمری بگیمس شناخته شوند مستعمری موقت برقرار خواهد شد. چنانچه بعداً معلوم شود شخص فوت شده است، مستعمری مذکور از تاریخ فوت به دائم تبدیل شده و در صورتیکه معلوم شود شخص در قید حیات میباشد وضعیت حقوق وی به حال اولیه اعاده میگردد.

ماده ۱۱ - پرسنلی که با داشتن حداقل بیست سال قدمت خدمت اخراج میشوند به عائله تحت تکفل آنان وجوهی معادل $\frac{3}{5}$ حقوق مندرج در ماده ۱۵۴ قانون ارتش جمهوری اسلامی پرداخت میگردد.

تبصره ۱ - پرسنلی که قبل از تصویب قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران از خدمت اخراج شده و به عائله تحت تکفل آنان وجوهی پرداخت میگردد نیز از مبلغی معادل $\frac{2}{5}$ حقوق مندرج در ماده ۱۵۴ قانون مذکور استفاده خواهند نمود.

تبصره ۲ - به عائله تحت تکفل پرسنلی که به موجب احکام صادره از دادگاه صالح معدوم شده و یا میسرند حسب مورد وجوهی معادل $\frac{2}{5}$ حقوق مندرج در ماده ۱۵۹ قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران پرداخت میشود.

جمهوری اسلامی ایران
نخستین وزیر

شماره
تاریخ
پیوست

- ۶ -

تبصره ۳ - به پرسنل موضوع این ماده وجوه مندرج در تبصره ماده ۱۶۹ قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران پرداخت نخواهد شد.

تبصره ۴ - افزایش حداقل $\frac{۳}{۵}$ حقوق مندرج در این ماده تا میزان $\frac{۴}{۵}$ حقوق با تصویب هیات مذکور در ماده ۱۰۵ قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران امکانپذیر میباشد.

ماده ۱۲ - کمک هزینه عائله مندی پرسنل شاغل ، بازنشسته ، جانباز و معلول مشمول قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران بشرح زیر تعیین و پرداخت میگردد.

الف - بابت هر فرزند تحت تکفل ماهانه ۲۰۰۰ ریال حداکثر تا سه اولاد

ب - بابت همسر و یا سایر افراد تحت تکفل ماهانه جمعا ۵۰۰۰ ریال

تبصره - کمک هزینه عائله مندی فوق الذکر در سال تصویب قانون بر مبنای ۶۰٪ و در سالهای بعد با توجه به اعتبارات مصوب تا سقف مبالغ مذکور در بندهای "الف" و "ب" بالا حسب مورد پرداخت خواهد شد.

تبصره ۲ - مستمری بگیران شهداء نیز از کمک هزینه عائله مندی موضوع این ماده استفاده نموده و وجوه مانعده بسمه تساوی بین آنان تقسیم میگردد.

ماده ۱۳ - میزان کمک هزینه مسکن پرسنلی که از خانمهای سازمانی استفاده نمی نمایند مبلغی معادل حاصل ضرب یک سیصدم حداقل حقوق مندرج در ماده ۱ این قانون در متر از زیر بنای مسکن متناسب با عائله با توجه به عائله تحت تکفل آنان بشرح زیر تعیین و محاسبه میگردد.

رتبه	تعداد عائله تحت تکفل	متر از زیر بنای مسکن متناسب با عائله
۱	مجسرد	۵۰ متر مربع
۲	یکنفر	۷۰ متر مربع
۳	۲ نفر	" " ۹۰
۴	۳ نفر	" " ۱۰۰
۵	۴ نفر	" " ۱۲۰
۶	۵ نفر و بیشتر	" " ۱۵۰

نشانی : خیابان پاستور، تهران کد پستی ۱۳۱۷۴

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر

شماره
تاریخ
پیوست

- ۲ -

تبصره - کمک هزینه مسکن پرسنل در سال ۱۳۶۸ براساس مقررات قبلی پرداخت خواهد شد و از ابتدای سال ۱۳۶۹ به نسبت مجموع افزایش اعتبارات مصوب و اجاره بهاء منازل سازمانی دریافتی تا سقف پیش بینی شده افزایش می یابد .
ماده ۱۴ - به منظور تقویت منافع و رفاهیات پرسنل شاغل ، بازنشسته ، وظیفه بگیر و مستمری بگیران مشمول این قانون از زمان پرداخت اولین حقوق بازنشستگی یا وظیفه و یا مستمری به موجب این قانون ، جوهسی معادل ۱۰٪ افزایش حقوق آنان به مدت ۹۰ ماه کسر میگردد .

تبصره - در مورد پرسنل شاغل بابت واریز اولین افزایش معادل ۱۰ ماه و همچنین به میزان مدتی که پس از اجرای این قانون در خدمت بوده اند از ۹۰ ماه مذکور کسر خواهد گردید .

ماده ۱۵ - هزینه خدمات درمانی مشمولین این قانون و عائله تحت تکفل آنان بشرح زیر نامین و به سازمان خدمات درمانی پرداخت میگردد .

الف - معادل $\frac{1}{3}$ حقوق بدو خدمت برای هر یک از مشمولین این قانون و عائله تحت تکفل آنان از حقوق ماهانه
ب - معادل ۳٪ حقوق ماهانه از بودجه سازمانهای ذیربط .
ج - معادل ۲ برابر وجوه بند "الف" از محل صندوق بیمه حوادث .

ماده ۱۶ - معادل ۱٪ از حقوق ماهانه کلیه پرسنل کادر ثابت ، پیمانی و وظیفه مشمول این قانون بعنوان حق بیمه حوادث کسر و بصندوق مربوط واریز میگردد .

ماده ۱۷ - درآمد صندوقهای پس انداز ثابت پرسنل کادر ثابت مشمول این قانون بشرح زیر تعیین میگردد .

الف - از حقوق ماهانه کلیه پرسنل کادر ثابت داوطلب .

(۱) - در دهه اول خدمت	ماهانه	یکهزارریال
(۲) - در دهه دوم خدمت	ماهانه	یکهزاروپانصدریال
(۳) - از دهه دوم ببعد	ماهانه	دو هزارریال

ب - معادل وجوه مذکور در بند "الف" از بودجه سازمانهای ذیربط .

ماده ۱۸ - حقوق پرسنل وظیفه در دوران خدمت ضرورت برابر است با حاصل ضرب ضریب ریالی مذکور در تبصره ۱ ماده ۱ این قانون در اعداد حقوقی درجه مربوط بشرح جدول زیر .

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر

- ۸ -

شماره
تایخ
پست

ردیف	درجه	عدد حقوقی
۱	سرباز یا ناوی	۱۵
۲	سرباز دوم یا ناوی دوم	۱۷
۳	سرباز یکم یا ناوی یکم	۲۰
۴	سرجوخه یا سر ناوی	۲۵
۵	گروهبان سوم یا مهنای سوم	۴۰
۶	گروهبان دوم یا مهنای دوم	۱۵۰
۷	گروهبان یکم یا مهنای یکم	۱۶۰
۸	استوار یکم یا ناواستوار یکم	۱۸۰
۹	ستوان سوم یا ناویان سوم	۲۰۰
۱۰	ستوان دوم یا ناویان دوم	۲۵۰
۱۱	ستوان یکم یا ناویان یکم	۳۴۰
۱۲	ستوان یکم یا ناویان یکم پرشک	۴۰۰

نمبره ۱ - پرسنل وظیفه براساس نیاز سازمان پس از طی دوره آموزش حسب مورد بدرجات ممرجه جدول بالا بشرح زیر نائل میگردد.

الف - پرسنل وظیفه فاقد مدرک تحصیلی پایان دوره دبیرستان نیکی از درجات ردیفهای ۱ لغایت ۵

ب - دارندگان مدرک تحصیلی پایان دوره دبیرستان بدرجات ردیفهای ۶ یا ۷

ج - دارندگان مدرک تحصیلی فوق دیپلم بدرجات ردیفهای ۸ یا ۹

د - دارندگان مدرک تحصیلی لیسانس به درجه ردیف ۱۰

ه - دارندگان مدرک تحصیلی فوق لیسانس و دکترای غیر پزشکی به درجه ردیف ۱۱ و پزشکان به درجه ردیف ۱۲

نمبره ۲ - پرسنل وظیفه در صورتیکه صلاحیتهای لازم جهت ارتقاء به درجات بالا را فاقد باشند بدرجات مناسب پائین تر تا درجه سربازی نائل خواهند شد.

نشانی: خیابان پاستور، تهران کد پستی ۱۳۱۷۴

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر

شماره
تاریخ
پیوست

- ۹ -

تبصره ۳ - میزان حقوق وظیفه پرسنل مذکور و مستمری بگیران آنان براساس آخرین مقطع تحصیلی و مواد مربوطه در فصل هشتم قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران محاسبه میگردد.

~~وزیر برنامه و بودجه~~ وزیر دفاع

نخست وزیر

۱۳۳۹/۳/۲۱